

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 5To/120/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2722010052
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Kristína Ferencziová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:2722010052.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kristíny Ferencziovej a sudcov JUDr. Martina Žovinca a Mgr. Michala Polláka, v trestnej veci proti obžalovanému A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona, o odvolaní obžalovaného a prokurátora Okresnej prokuratúry Skalica proti rozsudku Okresného súdu Skalica zo dňa 22.05.2023, č.k. 8T/7/2022-368, na verejnom zasadnutí konanom dňa 4.4.2024 takto

rozhodol:

I. Podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 3 Trestného poriadku sa napadnutý rozsudok zrušuje vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu.

II. Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku sa obžalovaný

A. B. D. E. F., nar. XX.XX.XXXX v C., trvale bytom C., C. XXX/XX, na slobode odsudzuje:

Podľa § 157 ods. 2 Trestného zákona, s použitím § 56 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona, s poukazom na § 38 ods. 2 Trestného zákona na peňažný trest vo výške 3.000,- eur (slovom tritisíc eur).

Podľa § 57 ods. 3 Trestného zákona súd obžalovanému ustanovuje pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, náhradný trest odňatia slobody vo výmere 1 (jeden) rok.

Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona sa obžalovanému ukladá trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu v cestnej premávke v trvaní 18 (osemnásť) mesiacov.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresného súdu Skalica (ďalej aj len ako „okresný súd“) bol obžalovaný A. B. uznaný za vinného zo prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona, ktorého sa mal dopustiť na tom skutkovom základe, že dňa 27.3.2021 v čase o 13:20 hod., ako vodič osobného motorového vozidla zn. škoda Octavia, EČV: C., na križovatke cesty 11/426 a účelových komunikácií km: 25,1, v k. ú. A. C., prichádzajúci do križovatky po vedľajšej ceste miestnej komunikácie označenej dopravnou značkou č. 202 „Stoj, daj prednosť v jazde!“ v smere od Skalických rybníkov, nedal prednosť v jazde motocyklistovi A. C., jazdiacom na motocykli zn. Honda CB 600F Hornet, EČV:C., po hlavnej ceste 11/426 v smere z Holíča do Skalice a vošiel do jazdnej dráhy motocykla, ktorý pravou prednou časťou narazil do zadnej časti vozidla zn. Škoda Octavia a v dôsledku čoho motocyklista spadol na zem, čím A. B. porušil dôležitú povinnosť uloženú mu podľa § 4 ods. 1 písm. c), § 20 ods. 1 zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke v znení neskorších predpisov, čím poškodenému A. C., nar. XX.X.XXXX v C., bytom G., A. XXX/XX, z nedbanlivosti spôsobil ťažkú ujmu na zdraví a to otvorenú zlomeninu v dolnej tretine holennej kosti - píšťaľy a lýtkovej kosti - ihlice, pravej dolnej končatiny s posunom kostných úlomkov, zlomeninu 2. až 5. predpriehlavkovej kosti ľavej dolnej končatiny, tržné - zmliaždenú ranu v oblasti ľavého kolena a otras

mozgu ľahkého charakteru, a to s dobou liečenia 14-16 týždňov oboch kostí predkolenia, počas ktorých bol závažne ovplyvnený obvyklý spôsob života poškodeného, a to počas hospitalizácie poškodeného od 27.03.2021 do 09.04.2021, bolesťou, ktorou sa zranenie prejavilo, fixáciou pravej ale i ľavej dolnej končatiny s nemožnosťou dostupovania na pravú nohu. U poškodeného došlo k obmedzeniu vo fyzickej záťaži, v manuálnej práci a činnosti vykonávanej v stoji, hlavne došlo k obmedzeniu v zmysle pohybu a chôdze. Chôdza počas liečby bola možná len za pomoci bariel, bez dostupovania na pravú nohu, pričom bola namáhavá a vyčerpávajúca. Čiastočne došlo zranením i k obmedzeniu v zmysle psychickej aktivity pre ľahký otras mozgu. Poškodený nebol schopný rýchlej chôdze, dlhších peších prechodov, behu a podobne. Následne po zhojení počas rehabilitácie je už povolená záťaž, pričom chôdzu a dostupovanie na zranenú končatinu poškodený vníma bolestivo a pri chôdzi kríva. Fyzickou záťažou sa u poškodeného zvyšuje tlaková a tepová frekvencia, ktorá sa prejaví typickou „tepavou“ bolesťou v poškodených tkanivách, ktorá v konečnom dôsledku znemožní ďalšiu fyzickú aktivitu. Rany z dôvodu prevencie vzniku zápalových komplikácií, si vyžiadali krytie a obmedzenie zdržiavania sa a pobytu v znečistených, prašných priestoroch.

2. Za to súd obžalovanému podľa § 157 odsek 2 Trestného zákona, § 56 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona, s poukazom na § 38 ods. 2 Trestného zákona uložil peňažný trest vo výške 1.500 eur. Podľa § 57 ods. 3 Trestného zákona súd obžalovanému ustanovil pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, náhradný trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) mesiace. Obžalovanému bol tiež podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu v cestnej premávke v trvaní 18 (osemnásť) mesiacov. Rozhodol tiež o nárokoch poškodených na náhradu škody.

3. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie obžalovaný, ktoré odôvodnil prostredníctvom svojho obhajcu (citácia):

„Napadnutý rozsudok považujem za nesprávny, nedostatočne odôvodnený a nezrozumiteľný. Súd prvého stupňa sa nedostatočne vypořiadal s mojou argumentáciou, ako aj vykonanými dôkazmi, ktoré svedčili v môj prospech. Naopak, dôkazom, ktorých správnosť a dôveryhodnosť bola vykonaným dokazovaním spochybnená, sú priložil väčšiu váhu a účelovo ich vykladal v môj neprospech.

Súd v odsudzujúcom rozsudku konštatoval, že som porušil dve dôležité povinnosti, ktoré mali za následok spôsobenie dopravnej nehody a to porušenie povinnosti uloženej v ust. § 4 ods. 1 písm. c/ a § 20 ods. 1 zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke. V zmysle ust. § 4 ods. 1 písm. c/ zákona o cestnej premávke je vodič povinný venovať sa plne vedeniu vozidla a sledovať situáciu v cestnej premávke. Tu treba zdôrazniť, že v rámci vyšetrovania trestného činu a ani z vykonaného dokazovania pred súdom na hlavnom pojednávaní nebolo žiadnym spôsobom preukázané, ani preukazované, že som sa nevenoval vedeniu vozidla a nesledoval som situáciu v cestnej premávke.

Práve naopak, z vykonaných dôkazov bolo preukázané, že som riadne sledoval situáciu v cestnej premávke, vodiča motocykla som registroval, pričom do križovatky som vozidlom vošiel až po tom, ako som sa presvedčil, že okrem poškodeného sa na hlavnej komunikácii nenachádza iné vozidlo a zároveň som vyhodnotil, aj s ohľadom na moje skúsenosti profesionálneho vodiča, že vodič motocykla je v dostatočnej vzdialenosti od križovatky na to, aby som plynule prešiel svojim vozidlom cez križovatku bez toho, aby som vodiča motocykla ohrozil, alebo ho prinútil náhle meniť smer alebo rýchlosť jazdy. Z uvedeného dôvodu je nezrozumiteľný záver súdu, že som sa plne nevenoval vedeniu vozidla, nakoľko takýto záver nevyplýva z vykonaného dokazovania. Možno teda konštatovať, že súd mi kladie za vinu také konanie (porušenie dôležitej povinnosti uloženej v ust. § 4 ods. 1 písm. c/ zákona o cestnej premávke), ktoré nielenže nebolo v súdnom konaní preukázané, ale možno povedať, že bolo vykonaným dokazovaním vyvrátené.

S uvedeným úzko súvisí zodpovednosť za vznik dopravnej nehody, nakoľko podľa súdu túto zodpovednosť nesiem práve ja a to v dôsledku porušenia dvoch (2) dôležitých povinností uložených zákonom o cestnej premávke. Súd v otázke posúdenia miery zodpovednosti za vznik dopravnej nehody pochybil v môj neprospech, v dôsledku čoho považujem napadnutý rozsudok za nesprávny. V tejto súvislosti poukazujem aj na nesprávne hodnotenie možnosti aplikácie ust. § 10 ods. 2 Trestného zákona, tzv. materiálneho korektívu, ktorého nemožnosť použitia súd odôvodňoval práve viacnásobným porušením povinností vodiča, ktoré vyplývajú zo zákona cestnej premávke. Práve pre „viacnásobné“ porušenie povinností podľa súdu nemožno materiálny korektív v danom prípade aplikovať. Súd z uvedeného dôvodu pochybil v otázke právneho posúdenia z dôvodu pričítania porušenia povinnosti uloženej v ust. § 4 ods. 1 písm. c/ zákona o cestnej premávke, čo však nebolo v konaní ani preukazované. S otázkou posúdenia miery zavinenia za dopravnú nehodu súvisí aj vykonané znalecké dokazovanie. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že súd sa v celom rozsahu stotožnil s výsledkami a závermi znaleckého posudku č. 34/2021 zo dňa 30.10.2021 Ing. Miloša Kosíka, ktorý súd považoval v

danej veci za dostatočný dôkaz o mojom zavinení, resp. o miere mojej zodpovednosti za vznik dopravnej nehody. Súd tak urobil bez uvedenia logickej a dôveryhodnej argumentácie, ktorou by správnosť výsledkov znaleckej činnosti Ing. Kosíka odôvodnil. V zmysle súdnej praxe, súd nemá len prebrať závery znaleckého dokazovania bez toho, aby ich podrobil riadnemu prieskumu.

Nekritický prístup súdov k znaleckým posudkom skonštatoval napríklad aj Ústavný súd Českej republiky v rozhodnutí sp. zn. II. ÚS 2630/2007, keď uviedol, že súd formálne, schematický a nekriticky prijal závery znaleckých posudkov bez snahy o individuálny prístup ku každému jednotlivému prípadu. Súdne rozhodnutie potom nie je rozhodnutím nezávislého súdu, ale súdneho znalca. V inom svojom rozhodnutí Ústavný súd ČR sp. zn. 1. ÚS 49/2006 uviedol, že slepo dôverovať záverom znalca by znamenalo vo svojich dôsledkoch poprieť zásadu voľného hodnotenia dôkazov súdu podľa jeho vnútorného presvedčenia a naopak privilegovať znalecký dôkaz a prenášať zodpovednosť za skutkovú správnosť súdneho rozhodovania na znalca, takýto postup nie je možné z ústavnoprávnych hľadísk akceptovať. Súd vytýkal znaleckému posudku znalca Ing. Juraja Korbeľa, ktorý predložil obžalovaný, že ním určená rýchlosť motocykla je účelová a špekulatívna v rozsahu 12 km/h (od 107,7 km/h až 119,1 km/h), cit. súdu: „určená v snahe v čo najvyššej miere vyvinúť obžalovaného a potvrdiť jeho výpoveď o vysokej rýchlosti motocykla poškodeného“. Takéto závery treba odmietnuť, nakoľko sa jedná o úvahy súdu, ktoré nie sú ani odôvodnené, ani preukázané. Obžalovaný má možnosť v zmysle ust. § 2 ods. 10 Trestného poriadku predkladať dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, pričom súd má povinnosť prihliadať aj na také dôkazy, ktoré svedčia v prospech obžalovaného. Opačný postup by bol popretím základných zásad trestného konania vymedzených v ust. § 2 Trestného poriadku.

Podľa ust. § 2 ods. 10 Trestného poriadku, orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Jediným dôkazom obžaloby, s ktorým sa v celom rozsahu stotožnil aj súd, bol znalecký posudok č. 34/2021 Ing. Kosíka, ktorý však bol obhajobou relevantným spôsobom spochybnený do takej miery, že nie je možné závery znalca považovať za preukazujúce tvrdenia obžaloby o priebehu skutkového deja. Znalec Ing. Kosík potvrdil, že pri spracovaní posudku vychádzal len z informácií a výpovedí pred vznesením obvinenia, pričom tieto sa podstatným spôsobom menili po vznesení obvinenia, čo nepochybne malo vplyv na znalecké závery (rýchlosť motocykla). Znalec Ing. Kosík tiež výslovne v znaleckom posudku uviedol, že rátať v zásade len s jednou alternatívou skutkového deja, ktorú však po vykonanom dokazovaní ani nemožno označiť za alternatívu najpravdepodobnejšiu. Takéto nekritické preberanie záverov znalca Ing. Kosíka súdom, napriek penzu vykonaných dôkazov, ktoré spochybňovali závery znalca Ing. Kosíka, je v rozpore so zásadou voľného hodnotenia dôkazov. 12. Pokiaľ súd hodnotil vypočítanú rýchlosť motocykla v rozsahu od 107,7 km/h až 119,1 km/h znalcom Ing. Korbeľom ako veľmi nepresnú a účelovú a naopak priklonil sa k záverom znalca Ing. Kosíka, ktorý vypočítal rýchlosť motocykla pred nehodou úplne presne na 96 km/h, nepostupoval správne a v súlade s požiadavkou logického a zrozumiteľného odôvodnenia svojho záveru. Znalec Ing. Korbeľ síce určoval rýchlosť motocykla pred nehodou v určitom rozmedzí, avšak toto v znaleckom posudku logicky odôvodňoval zadokumentovaným skutkovým stavom a dôkazmi, ktoré mali OČTK (a teda a znalci) k dispozícii po dopravnej nehode.

Účelovo a nesprávne pôsobí záver znalca Ing. Kosíka, ktorý napriek skutkovému stavu dôkaznej núdzi (nemožnosť určenia presného bodu stretnutia v dôsledku posunu vozidla Škoda Octavia, odlišné výpovede poškodeného o rýchlosti motocykla pred nehodou a o brzdení, absencia brzdnych stôp na vozovke, a ďalšie), úplne presne vypočítal rýchlosť motocykla pred nehodou. Takýto záver pôsobí účelovo a v rozpore s objektívnymi možnosťami znaleckého dokazovania a určovania presnej rýchlosti motocykla účastníka dopravnej nehody. Ing. Kosík ani nepripustil určité rozmedzie rýchlosti motocykla pred nehodou, čo vo svetle zabezpečených dôkazov a vykonaného dokazovania pôsobí prinajmenšom nedôveryhodne a pochybne.

Ako vyplýva z napadnutého rozsudku, súd na priklonil k záverom znalca Ing. Kosík jednak preto, že tento vypočítal úplne presne rýchlosť motocykla (výpočet bol však spochybnený s prihliadnutím na zásadu logického hodnotenia dôkazu) a jednak preto, že znalecký posudok Ing. Korbeľa predložil obžalovaný, z čoho súd automaticky bez ďalšieho vyvodil účelovosť a nesprávnosť, čím preukázateľne porušil zásadu voľného hodnotenia dôkazov a právo obžalovaného predkladať dôkazy v zmysle ust. § 2 ods. 10 Trestného poriadku.

Za nesprávne a v rozpore s vykonaným dokazovaním považujem aj záver súdu, že „nemožno od poškodeného spravodlivo očakávať, že bude reagovať dokonale predvídavo, resp. že bude čítať myšlienky vodiča, ktorý mu vytvorí kolíziu situáciu“, čím súd zľahčuje situáciu a znižuje mieru zodpovednosti poškodeného na dopravnej nehode. Od poškodeného totiž, na rozdiel od názoru súdu, možno spravodlivo očakávať a vyžadovať aby si ako účastník cestnej premávky plnil svoje povinnosti vyplývajúce zo zákona o cestnej premávke a súvisiacich právnych predpisov a tým predchádzal vzniku kolíznych situácií, alebo aspoň prinajmenšom v maximálnej miere zmierňoval následky kolíznych situácií.

Zo záverov znaleckého posudku znalca Ing. Korbeľa vyplýva, že vodič motocykla správnou technikou jazdy, správnou reakciou na vozidlo Škoda a dodržovaním pravidiel cestnej premávky (t.j. najmä najvyššej dovolenej rýchlosti na danom úseku cesty) vedel zabrániť dopravnej nehode brzdením motocykla maximálnym dosiahnuteľným brzdným spomalením (alternatíva B, str. 20 znaleckého posudku č. 3/2023), alebo brzdením polovičnou hodnotou maximálneho dosiahnuteľného brzdného spomalenia (alternatíva C, str. 20 posudku), pričom v oboch prípadoch by k stretu motocykla a vozidla nedošlo, motocykel by sa v koridore pohybu vozidla Škoda s týmto vozidlom minul s dostatočným bočným odstupom (minimálne 3,6m).

Vyššie uvedené však súd vôbec nebral do úvahy a neprihliadal na relevantné znalecké závery s odôvodnením, že tento dôkaz účelovo a špekulatívne predložil obžalovaný, aby tak potvrdil svoju argumentáciu o vyššej rýchlosti motocykla poškodeného. Súd nesprávne hodnotil predložený dôkaz len s poukazom na osobu, ktorá tento dôkaz predložila a objektívne vyhodnotenie a posúdenie vykonaného dôkazu v napadnutom rozsudku úplne absentuje. Súd tak zásadným spôsobom porušil práva obžalovaného, priamym následkom čoho bolo nezákonné a neodôvodnené rozhodnutie súdu.

Tiež poukazujem na to, že súd sa nijakým spôsobom nevyporiadal s mojou obhajobou, resp. argumentáciou s odkazom na súdnu prax a právne názory vyšších súdnych autorít. V zmysle konštantnej judikatúry platí, že vodič, ktorý dáva prednosť v jazde vozidlám na hlavnej ceste, nemusí dať prednosť absolútne všetkým vozidlám, ktoré v ľubovoľnej vzdialenosti vidí, ale len tým, ktoré sú tak blízko, že vojdenním do križovatky by im vyvolal nebezpečenstvo nutnej náhle zmeny smeru alebo rýchlosti jazdy. Vodič na základe svojich skúseností v podstate len odhaduje, ktoré vozidlo je ešte v dostatočnej vzdialenosti, že mu umožňuje vojsť na hlavnú cestu, a ktoré už mu to neumožňuje. Pri tejto svojej úvahe však vždy vychádza z rýchlosti, ktorá je na danom úseku zákonom povolená (rozsudok KS v Trenčíne sp. zn. 23To/90/2020 zo dňa 09.11.2020).

Vo všeobecnosti taktiež platí, že ak vodič prekračuje rýchlosť musí si byť vedomý, že jednak zabraňuje ostatným účastníkom cestnej premávky dodržať predpisy (napr. dať mu prednosť v jazde v súlade s pravidlami cestnej premávky), a jednak si sám sebe znemožňuje zabrániť dopravnej nehode, čo sa v tomto prípade aj stalo, nakoľko poškodený nesprávne reagoval na pohyb vozidla Škoda v dôsledku svojej vysokej rýchlosti. Bez toho, aby súd zohľadnil mieru zodpovednosti poškodeného za vznik dopravnej nehody, resp. konanie poškodeného spočívajúce v porušovaní povinností vodiča uložených v zákone o cestnej premávke, nie je možné ustáliť mieru zavinenia obžalovaného, čo má nesporne vplyv aj na rozhodovanie o vine a treste. Bez vyporiadania sa s uvedenými námietkami možno považovať napadnutý rozsudok za neodôvodnený, ergo nepreskúmateľný.

S poukazom na závery znaleckého posudku Ing. Juraja Korbeľa, ktoré súd vôbec nezohľadňoval v rozsudku, namietam aj nesprávne hodnotenie subjektívnej stránky trestného činu, keď súd konštatoval, že moje konanie naplnilo znaky nevedomej nebanlivosti, teda že som nevedel, že môžem porušiť alebo ohroziť zákonom chránený záujem, hoci som o tom vedieť mal a mohol. V nadväznosti na závery znaleckého posudku Ing. Juraja Korbeľa je však neodôvodnený záver súdu, že som mal a mohol vedieť o možnom následku, nakoľko k následku došlo aj v príčinení porušenia povinností poškodeným, nerešpektovaním maximálnej dovolenej rýchlosti na danom úseku cesty.

Z vykonaných dôkazov vyplynulo, že ak by poškodený dodržiaval najvyššiu povolenú rýchlosť na danom úseku cesty, k zrážke by nedošlo a motocykel by sa s vozidlom bezpečne vyhol. Súd mi tak pričítal na ľarchu skutočnosť že som nepredvídal, resp. že som mal vedieť o tom, že poškodený sa s motocyklom pohybuje výrazne vyššou ako maximálnou dovolenou rýchlosťou, pričom zároveň samotný súd konštatoval, že nie je možné od poškodeného spravodlivo očakávať predvídavé reakcie. Tieto zásadné diskrepancie v hodnotení správania obžalovaného a poškodeného pôsobia zmätočne a nezrozumiteľne a len prehľujú a zdôrazňujú nesprávne právne hodnotenie súdu.

Odvolanie som podal nielen v rozsahu výroku o vine, ale aj v rozsahu výroku o treste, ktorý považujem za neprímerane prísny, nezohľadňujúci okolnosti daného prípadu ani zásady ukladania trestov, ako aj samotné funkcie trestu. Trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá súd de facto odôvodnil len tým, že ma odsúdil za trestný čin spáchaný na úseku cestnej dopravy v súvislosti s vedením motorového vozidla.

Súdu som opakovane uviedol, že som zamestnaný ako taxikár, teda vodičské oprávnenie využívam primárne na zabezpečovanie finančných potrieb mojej rodiny. Uložený trest zákazu činnosti by tak výrazne zasahoval do môjho pracovného života, kedy by som nemohol ďalej pokračovať v zárobkovej činnosti, čo bude mať nepriaznivé finančné následky na moju rodinu. V tejto súvislosti absentuje v rozsudku súdu odôvodnenie uloženia trestu zákazu činnosti v poukazom na ust. § 34 ods. 3 Trestného zákona (cit.: „Trest má postihovať iba páchatel'a, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby“).

Majúc na zreteli účel trestu, mám za to, že pri zohľadnení všetkých zákonných hľadísk nemožno považovať uložený trest za primeraný a zákonný, ktorý by bol objektívnym vyjadrením spáchanej trestnej činnosti a ktorý dostatočne naplní funkciu tak individuálnej, ako aj generálnej prevencie. Napriek tomu, že súd sa k individuálnej a generálnej prevencii trestu vyjadroval vo svojom rozsudku, s prihliadnutím na okolnosti a špecifiká daného prípadu (súd ich v zásade nevyhodnocoval) možno hovoriť len o všeobecných frázach, absolútne nevyjadrujúcich personalitu trestu.

Hoci pri spáchaní prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 Trestného zákona pri riadení motorového vozidla sa spravidla ukladá aj trest zákazu činnosti, je potrebné upriamiť pozornosť na to, že uloženie uvedeného zákazu činnosti nie je v zmysle ust. § 61 ods. 2 Trestného zákona obligatórnou povinnosťou súdu, ale fakultatívnou možnosťou a pri jeho ukladaní musí súd vždy zhodnotiť všetky okolnosti prípadu, aby dospel k záveru, či uloženie tohto trestu bude spĺňať účel ukladania trestu (prevýchova páchatel'a a ochrana spoločnosti). V tejto súvislosti poukazujem na rozsiahlu súdnu prax a rozhodnutia krajských súdov, napr. Krajský súd v Bratislave sp. zn. 2To/132/2017 zo dňa 04.07.2018, Krajský súd v Trnave sp. zn. 5To/3/2022 zo dňa 10.05.2022, Krajský súd v Trenčíne sp. zn. 23To/59/2021 zo dňa 21.09.2021. Vo všetkých uvedených prípadoch sa súdy zaoberali možnosťami (ne)uloženia trestu zákazu činnosti v súvislosti s trestným činom ublíženia na zdraví v zmysle ust. § 157 Trestného zákona. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku sa javí, že súd na túto svoju povinnosť, napriek výhradám obhajoby, úplne rezignoval. Stav, kedy do popredia vystupuje len jedna funkcia trestu a to represívna, je výslovne nežiaduci a konštantne odmietaný súdnou praxou. Pri ukladaní trestu je potrebné dodržať v zmysle trestného zákona viacero zásad. Ide o zásadu proporcionality trestu, keďže trest je následkom trestného činu a musí byť úmerný trestnému činu.

Tu chcem poukázať na to, že súd okrem iného dôvodil uloženie trestu zákazu činnosti viesť motorového vozidla potrebou generálnej prevencie, ergo odrazenia od páchania trestnej činnosti iných páchatel'ov. V súvislosti s nedbanlivostnými trestnými činmi však funkcia generálnej prevencie ustupuje do úzadia, a to pre absenciu tak vedomostnej ako aj vôľovej zložky konania páchatel'a. Ak v konaní potenciálnych páchatel'ov nedbanlivostných trestných činov nie je prítomná vôľa, len ťažko bude mať vplyv na ich konanie/nekonanie výška mne uloženého trestu.

K porušeniu dvoch dôležitých povinností vyplývajúcich zo zákona o cestnej premávke, čím súd tiež zdôvodňoval potrebu uloženia trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá som sa už vyjadroval vyššie v texte odvolania, na čo v celom rozsahu odkazujem.

Vzhľadom na vyššie uvedené navrhujem, aby odvolací súd podľa ust. § 322 ods. 1 Trestného poriadku v celom rozsahu zrušil rozsudok Okresného súdu Skalica č.k. 8T/7/2022-368 zo dňa 22.05.2023 a vrátil mu vec na ďalšie konanie.“

4. Prokurátor podal odvolanie čo do výroku o treste, v neprospech obžalovaného. Odôvodnil ho nasledovne:

„Okresný súd Skalica (ďalej len „súd“) v napadnutom rozsudku správne ustálil skutkový stav a správne dospel k právnemu záveru, že obžalovaný A. B. svojím konaním naplnil všetky znaky skutkovej podstaty prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zákona s poukazom na ustanovenie § 138 písm. h) Tr. zákona pri čiastočnej modifikácii skutkovej vety obžaloby.

Okresný súd Skalica však nesprávne vyhodnotil otázku primeranosti trestu uloženú obžalovanému A. B., a to nielen vzhľadom na okolnosti skutku, ale predovšetkým na osobu obžalovaného. Okresná prokuratúra Skalica považuje za nezákonný výrok o treste uložený obžalovanému A. B..

Podľa § 34 ods. 1 Tr. zákona trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatel'om tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradiť od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou.

Podľa § 34 ods. 4 Tr. zákona pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy. Súd pri určovaní druhu trestu a jeho výmery prihliadne aj na to, že páchatel' trestného činu získal trestným činom majetkový prospech; ak tomu nebránia majetkové alebo osobné pomery páchatel'a alebo to nebude na ujmu náhrady škody, uloží

mu s prihliadnutím na výšku tohto majetkového prospechu popri inom treste aj niektorý trest, ktorým ho postihne na majetku, pokiaľ mu takýto trest za splnenia podmienok podľa odseku 6 neuloží ako samostatný.

Okresný súd Skalica poznamenal, že trest má okrem represívnej funkcie plniť aj výchovnú funkciu a vytvárať podmienky pre ďalšiu výchovu páchatel'a. Zároveň súd správne poznamenal, že sa obžalovaný v období od 09.09.2016 do 18.02.2022 dopustil celkovo 19 priestupkov na úseku bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky.

Na základe uvedených skutočností však súd uložil obžalovanému A. B. neprimeraný trest (neprimerane mierny).

Obžalovaný A. B. je vodičom z povolania (vodič taxislužby) a teda vedenie motorových vozidiel je každodennou činnosťou obžalovaného, ide o skúseného vodiča, ktorý má preukázateľne dobrú vedomosť o pravidlách cestnej premávky, tieto však pred páchaním skutku, ako aj opakovane po ňom úmyselne porušoval. V prípade obžalovaného nešlo o ojedinelý exces zo správania na úseku cestnej premávky, avšak o pravidelné porušovanie pravidiel, predovšetkým s poukazom na prekročenie maximálnej povolenej rýchlosti. U obžalovaného ani uložené sankcie v priestupkových konaniach nevedli k náprave, resp. jeho prevýchove, o čom svedčia aj ďalšie priestupky na úseku bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky uložené mu v čase po spáchaní skutku.

Lahostajný prístup obžalovaného A. B. k dodržiavaniu pravidiel cestnej premávky, preukázaný výpisom ústrednej evidencie priestupkov Ministerstva vnútra SR, v končenom dôsledku viedol aj k nepozornosti a nevenovaniu sa situácie v cestnej premávke predchádzajúcej dopravnej nehode, pri ktorej nedal prednosť poškodenému A. C.. Závažnosť konania obžalovaného v danom prípade zvyrazňovala M skutočnosť, že na mieste dopravnej nehody bolo dopravné značenie „STOP daj prednosť v jazde“, ktoré osobitne zvyrazňuje potrebu vodičov prichádzajúcich z vedľajšej cesty na hlavnú cestu zastaviť vozidlo (oproti dopravnému značeniu „Daj prednosť v jazde“, kedy vodič nemá automaticky povinnosť zastaviť vozidlo) a venovať zvýšenú pozornosť situácii v cestnej premávke. Obžalovaný aj napriek dopravnému značeniu nevenoval dostatočnú pozornosť situácii v cestnej premávke, a nevidel poškodeného A. C. prichádzajúceho po hlavnej ceste.

Obžalovaný A. B. zároveň deklaroval čistý mesačný príjem 7000,-Eur, a teda vzhľadom na pomery obžalovaného je v jeho schopnostiach uhradiť aj vyšší peňažný trest.

Vzhľadom na uvedenú skutočnosť je zrejmé, že uložený peňažný trest vo výške 1500,-Eur je v prípade obžalovaného vzhľadom na jeho osobu a okolnosti skutku neprimerane mierny, rovnako tak trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu v cestnej premávke po dobu 18 mesiacov.

Pokiaľ teda v prípade obžalovaného A. B. má trest plniť aj funkciu individuálnej prevencie a odradiť ho od páchania ďalšej trestnej činnosti - a to v podobe dôsledného dodržiavania pravidiel cestnej premávky, ktorých porušenie by mohlo viesť k obdobným následkom ako v prípade tejto trestnej veci, je nevyhnutné, aby uložená výška peňažného trestu a trvanie trestu zákazu činnosti reflektovali predchádzajúce nezodpovedné správanie obžalovaného ako účastníka cestnej premávky, aby si tento uvedomil možné dôsledky svojho konania do budúcnosti.

S poukazom na všetky vyššie uvedené skutočnosti navrhujem, aby Krajský súd v Trnave rozhodol podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku, teda zrušil napadnutý rozsudok Okresného súdu Skalica sp. zn. BT/7/2022-368 zo dňa 22.05.2023 vo výroku o peňažnom treste a treste zákazu činnosti podľa § 321 ods. 1 písm. e) Tr. poriadku, nakoľko uložený trest je neprimeraný, a rozhodol vo veci sám rozsudkom s tým, že obžalovaného A. B. odsúdi podľa § 157 ods. 2 Tr. zákona, s poukazom na § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zákona, a s použitím § 56 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona na peňažný trest vo výške 2000,-Eur, a podľa § 57 ods. 3 Tr. zákona mu uložil pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, náhradný trest odňatia slobody vo výmere 3 mesiace, a zároveň podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona obžalovanému uložil trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu v cestnej premávke v trvaní 24 (dvadsaťštyri) mesiacov.“

5. Krajský súd v Trnave ako odvolací súd (ďalej aj len ako „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) rozhodoval o odvolaní na verejnom zasadnutí, v prítomnosti obžalovaného, jeho obhajcu a prokurátora. Prokurátor zotrval na podanom odvolaní a odvolanie obžalovaného navrhol ako nedôvodné zamietnuť. Obžalovaný uviedol, že jeho príjmy sú v priemere 1000 eur mesačne, zamestnáva 6 vodičov taxislužby, vozidlá v taxislužbe má aj v osobnom vlastníctve, aj na úver, nemá žiadne zvýšené výdavky z dôvodu zdravotného stavu, vlastní rodinný dom, 3 izbový byt v C. a chatu, na leasing už má splatených 5 osobných motorových vozidiel. Obhajca obžalovaného navrhol zohľadniť závery znaleckého dokazovania Ing. Korbeľa ohľadom konania poškodeného a možnosti zabránenia dopravnej nehode, a poukázal na osobu obžalovaného, ktorý prevádzkuje taxislužbu, je už vo vyššom veku, zdôrazňovanie množstva dopravných priestupkov vzhľadom na jeho povolanie nie je namieste, navrhli

alternatívne vec vrátiť okresnému súdu alebo zväžiť neuloženie trestu zákazu činnosti, ktorý by mal pre klienta fatálne následky, je pripravený znášať aj vyšší trest v podobe finančného postihu.

6. Podľa § 315 Trestného poriadku o odvolaní proti rozsudku okresného súdu rozhoduje krajský súd. O odvolaní proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu rozhoduje najvyšší súd.

Podľa § 316 ods. 1, ods. 3 Trestného poriadku:

1) Odvolací súd zamietne odvolanie, ak bolo podané oneskorene, osobou neoprávnenou alebo osobou, ktorá sa odvolania výslovne vzdala alebo znovu podala odvolanie, ktoré v tej istej veci už predtým výslovne vzala späť alebo bolo podané proti výroku, proti ktorému nie je prípustné.

3) Odvolací súd zruší napadnutý rozsudok a vec vráti súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, ak zistí, že

a) súd rozhodol v nezákonnom zložení,

b) obžalovaný nemal obhajcu, hoci išlo o prípad povinnej obhajoby, alebo

c) hlavné pojednávanie bolo vykonané v neprítomnosti obžalovaného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky.

Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

Podľa § 321 ods. 1 Trestného poriadku odvolací súd zruší napadnutý rozsudok aj

a) pre podstatné chyby konania, ktoré napadnutým výrokom rozsudku predchádzali, najmä preto, že boli porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci alebo právo obhajoby,

b) pre chyby v napadnutých výrokoch rozsudku, najmä pre nejasnosť alebo neúplnosť jeho skutkových zistení alebo preto, že sa súd nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie,

c) ak vzniknú pochybnosti o správnosti skutkových zistení napadnutých výrokov, na ktorých objasnenie treba dôkazy opakovať alebo vykonať ďalšie dôkazy,

d) ak bolo napadnutým rozsudkom porušené ustanovenie Trestného zákona,

e) ak je uložený trest neprimeraný, alebo

f) ak je rozhodnutie o uplatnenom nároku poškodeného na náhradu škody v rozpore so zákonom.

Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku odvolací súd rozhodne sám rozsudkom vo veci, ak možno nové rozhodnutie urobiť na podklade skutkového stavu, ktorý bol v napadnutom rozsudku správne zistený alebo doplnený dôkazmi vykonanými pred odvolacím súdom. V neprospech obžalovaného môže odvolací súd zmeniť napadnutý rozsudok len na základe odvolania prokurátora, ktoré bolo podané v neprospech obžalovaného; vo výroku o náhrade škody tak môže urobiť aj na podklade odvolania poškodeného, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody.

7. Krajský súd v Trnave ako odvolací súd (ďalej aj len ako „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) podľa § 315 Trestného poriadku preskúmal napadnutý rozsudok v zmysle § 316 Trestného poriadku a zistil, že nie je dôvod na zamietnutie odvolania v zmysle § 316 ods. 1 Trestného poriadku, ani na zrušenie napadnutého rozsudku podľa § 316 ods. 3 Trestného poriadku. Odvolanie podali obžalovaný a prokurátor ako oprávnené osoby, v zákonnej lehote a proti výroku o vine aj proti výroku o treste. Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku odvolací súd preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo a dospel k týmto zisteniam a záverom.

8. Okresný súd skutok opísaný v obžalobnom návrhu prejednal v celej šírke v súlade s ustanovením § 278 Trestného poriadku a z vykonaných dôkazov po ich vecnom vyhodnotení vyvodil skutkové závery, ktoré z nich vyplývajú, a skutok posúdil podľa znakov trestného činu, z ktorého uznal obžalovaného za vinného.

9. Z výsledkov vykonaného dokazovania bolo aj podľa krajského súdu preukázané, že obžalovaný sa dopustil skutku tak, ako mu je kladený za vinu obžalobou a prvostupňovým rozsudkom.

10. Súd prvého stupňa v súlade s požiadavkou zákonodarcu v písomnom odôvodnení napadnutého rozsudku jasne a zrozumiteľne vyložil, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel, a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov. Z odôvodnenia je taktiež zrejmé, akými právnymi úvahami sa okresný súd spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny a tiež ako sa vyrovnal s obhajobou obžalovaného.

11. Z usvedčujúcich dôkazov krajský súd poukazuje predovšetkým na výsledky znaleckého dokazovania, výpoveď svedka poškodeného A. C., svedka A. A. a v neposlednom rade aj samotného obžalovaného.

12. Obžalovaný v podanom odvolaní namieta viacero skutočností. Jednou z nich je to, že okresný súd sa stotožnil s výsledkami a závermi znaleckého posudku Ing. Kosíka bez toho, aby uviedol logickú a dôveryhodnú argumentáciu, nepodrobil ich riadnemu prieskumu a že znaleckému posudku znalca Ing. Korbela okresný súd vytykal že ním určená rýchlosť motocykla je účelová a špekulatívna. Podľa obhajoby spochybnili znalecký posudok Ing. Kosíka do tej miery, že nie je možné aby jeho závery preukazovali priebeh skutkového deja v zmysle podanej obžaloby. Znalec Kosík nepracoval s dôkazmi po vznesení obvinenia, účelovo a v rozpore s objektívnymi možnosťami znaleckého dokazovania pôsobí jeho úplne presné určenie rýchlosti motocykla pred nehodou, bez rozmedzia.

13. Krajský súd konštatuje, že závery oboch znalcov sa však ohľadom rýchlosti motocyklistu tak podstatne neodlišujú, aby bol spochybnený záver o vine obžalovaného. Čo sa týka rýchlosti motocyklistu jednu sekundu pred začiatkom rozjazdu Škody Octávie, znalec Ing. Kosík ju určil na cca 86,6 km/hod., tesne pred začiatkom rozjazdu Škody Octávie sa pohyboval motocyklista rýchlosťou cca 91,3 km/hod., na začiatku reakcie motocyklistu na rozjazd vozidla Škoda Octavia bola jeho rýchlosť cca 96 km/hod.. Znalec Ing. Korbel sa vyjadril k rýchlosti motocykla tak, že tento sa pohyboval počiatočnou rýchlosťou v rozsahu min. 107,7 – 119,1 km/hod., na inom mieste uvádza túto rýchlosť (v tomto rozsahu) ako rýchlosť, ktorou jazdil motocyklista v úseku dopravnej nehody. Rozdiel v zistených hodnotách je necelých 10 km/hod. (v spodnej hranici). Vo význame pre určenie toho, či obžalovaný porušil povinnosť dať prednosť v jazde má však to, že nielen znalec Ing. Kosík, ale aj znalec Ing. Korbel vyhodnotili, že vodič vozidla Škoda Octavia vošiel do križovatky takým spôsobom, že vodiča motocykla donútil intenzívne brzdiť, čím mu nedal prednosť v jazde (podľa znalca Ing. Kosíka aj vo vzťahu k najvyššej dovolenej rýchlosti). Vodič motocykla náhle brzdil ako reakcia na pohyb vozidla Škoda Octavia do koridoru pohybu motocykla. Keďže mu (motocyklistovi) vodič vozidla vytvoril náhlu prekážku, nebol motocyklista schopný zastaviť pred miestom zrážky ani intenzívnym brzdením. Dokonca by motocyklista zrážke zabránil len ak by sa v danom úseku pohyboval rýchlosťou výrazne nižšou ako najvyššia dovolená. Túto skutočnosť, teda že vodič vozidla Škoda Octavia nedal prednosť v jazde motocyklu vo vzťahu ku skutočnej rýchlosti, potvrdil aj znalec Ing. Korbel, ktorý dospel k záveru, že „vodič vozidla Škoda nedal prednosť v jazde motocyklu vzhľadom ku skutočnej rýchlosti jazdy motocykla v úseku dopravnej nehody“. Uviedol tiež na inom mieste, že vodič vozidla mohol z technického hľadiska stretu vozidla s motocyklom zabrániť za predpokladu dania prednosti v jazde vodičovi motocyklu vzhľadom ku skutočnej rýchlosti jazdy motocykla v úseku dopravnej nehody.

14. Ing. Korbel sa vyjadroval k možnostiam zabránenia vzniku dopravnej nehody tak zo strany vodiča vozidla ako aj vodiča motocykla, a dospel k záveru, že vodič motocykla by zabránil stretu, ak by začal reagovať vo vzdialenosti 39,6 m od VBM smerom do obce Holíč, kedy sa nachádzala už predná časť vozidla vo vzdialenosti cca 1,8 m od čiaru oddeľujúcej krajinu od jazdného pruhu vozovky cesty č. 11/426, avšak aj v tomto prípade by mohlo byť stretu zabránené len brzdením s maximálnym dosiahnuteľným brzdným spomalením, vozidlo a motocykel by sa minuli, bočný odstup by však bol z technického hľadiska nedostatočný. Znalec sa ďalej vyjadroval k možnosti vodiča vozidla rozpoznať spôsob a rýchlosť jazdy motocykla vzhľadom na konštatovanie o nedaní prednosti v jazde vo vzťahu ku skutočnej rýchlosti motocykla, a z výsledkov výskumov dospel k záveru, že pri vyšších rýchlostiach prichádzajúcich motocyklov približujúcich sa k vodičovi vozidla je z pohľadu vodiča vozidla, ktoré má dať motocyklu prednosť, obtiažne odhadnúť skutočnú rýchlosť jazdy prichádzajúceho motocykla. Napriek týmto úvahám však znalec znova uviedol, že pri rýchlosti jazdy motocykla v úrovni 90 km/hod. a pri včasnej reakcii vodiča motocykla na vozidlo Škoda by ani pri plnom spomalení motocykel pred miestom stretu s vozidlom nezastavil.

15. Obhajoba napriek záverom oboch znaleckých posudkov zdôrazňuje len skutočnosť, že ak vodič prekračuje rýchlosť, musí si byť vedomý, že zabraňuje ostatným účastníkom premávky dodržať predpisy a jednak si sám sebe znemožňuje zabrániť dopravnej nehode.

16. Úlohou súdu je však vyhodnotiť, či následkom konania obžalovaného prišlo k dopravnej nehode a ujme na zdraví. Obžalovaný nemal povinnosť dať prednosť jazde, teda nevytvoriť náhlu prekážku, len vo vzťahu k najvyššej dovolenej rýchlosti iného účastníka cestnej premávky, ale vo vzťahu ku skutočnej rýchlosti tohto druhého účastníka. S výnimkou situácie, kedy nie je objektívne možné dať prednosť v jazde inému účastníkovi, čo však nie je tento prípad, keďže nešlo o situáciu, kedy by nebolo vôbec rozpoznatelné, že sa vodič motocykla pohybuje po hlavnej ceste. Nešlo ani o situáciu, kedy by sa to síce prípadne dalo rozpoznať, ale nebolo by možné rozumne očakávať, že vodič bude dávať prednosť v jazde všetkým vozidlám na hlavnej ceste, teda aj tým, ktoré sú rozoznatelné vo veľmi veľkej vzdialenosti a nijako nemožno predvídať že sa pohybujú rýchlosťou v značnej miere prekračujúcou najvyššiu povolenú rýchlosť, inak povedané o situáciu, kedy vodič vozidla povinného dať prednosť v jazde nemá žiadnu možnosť predvídať, že druhému účastníkovi vzhľadom na jeho extrémne prekročenie rýchlosti

vytvorí náhlu prekážku, teda zapríčiní stret vozidiel. Na tomto mieste treba zdôrazniť, že sám obžalovaný vypovedal, že sprava videl motorkára, ale usúdil, že môže v bezpečí prejsť, a podľa jeho názoru mohol ísť motorkár minimálne 130 km/hod., obžalovaný bol presvedčený, že to stihne. Z uvedeného vyplýva, že obžalovaný to usúdil nesprávne, napriek tomu že motorkára videl, a mal za to tiež že motorkár ide vyššou ako povolenou rýchlosťou, zjavne sa bez rozumného dôvodu domnieval, že stihne križovatkou prejsť, čo sa však nestalo. Nejednalo sa o situáciu, že motorkára nevidel, že by ho nemohol vidieť, že nemohol ani len predvídať jeho skutočnú rýchlosť, prípadne že sa motorkár v okamihu, keď sa vodič vozidla rozhodoval, či vojde do križovatky bez porušenia povinnosti dať prednosť v jazde, nachádzal v tak veľkej vzdialenosti, že by sa oprávnene vodič vozidla správne domnieval, že môže bezpečne vojsť na hlavnú cestu. Vzhľadom na okolnosti dopravnej nehody, vzhľadom na dopravnú situáciu, zistené skutočnosti či už vypočutím obžalovaného, poškodeného alebo svedka A., ktorý tiež situáciu popísal ako nedanie prednosti v jazde zo strany vodiča taxíku, keďže podľa jeho názoru motorkár nešiel určite 150 km/hod. a vodič vozidla mu vošiel do cesty, vzhľadom na závery oboch znaleckých posudkov, je vina obžalovaného ustálená bez akýchkoľvek pochybností. Nie je úplne pravdou, čo tvrdí obhajoba, že vodič pri prekročení rýchlosti zabráni ostatným účastníkom cestnej premávky dodržiavať predpisy, napr. danie prednosti v jazde, pretože v tomto prípade síce podľa oboch znalcov vodič motorky prekročil povolenú rýchlosť (aj keď nie v značnom rozsahu), avšak nič, žiadna okolnosť nebránila vodičovi vozidla dodržať povinnosť dania prednosti v jazde vodičovi na hlavnej ceste. Tak ako možno spravodlivo očakávať od vodiča, že bude dodržiavať svoje povinnosti v podobe dodržania najvyššej povolenej rýchlosti, tak nemožno akceptovať nedodržanie povinnosti iného vodiča dať prednosť v jazde bez ďalšieho len z dôvodu, že iný účastník, ktorému má byť prednosť daná, svoje iné povinnosti porušil.

17. Obhajoba poukazovala na to, že vodič len odhaduje na základe svojich skúseností rýchlosť iného vozidla. Poukázal na konštantnú judikatúru podľa ktorej platí, že vodič, ktorý dáva prednosť v jazde vozidlám na hlavnej ceste, nemusí dať prednosť absolútne všetkým vozidlám, ktoré v ľubovoľnej vzdialenosti vidí, ale len tým, ktoré sú tak blízko, že vojením do križovatky by im vyvolal nebezpečenstvo nutnej náhlejšej zmeny smeru alebo rýchlosti jazdy. Pri tejto svojej úvahe však vždy vychádza z rýchlosti, ktorá je na danom úseku zákonom povolená. V konkrétnom prejednávacom prípade nebolo príčiny, pre ktorú by sa mal vodič vozidla Škoda Octávia domnievať, že vodič motocykla nie je ešte tak blízko, že vojením do križovatky by u neho vyvolal zmenu smeru a rýchlosti jazdy. Rozdiel v najvyššej povolenej rýchlosti (90 km/hod.) v danom úseku a skutočnej rýchlosti motocykla (86,6 km/hod., resp. 91,3 km/hod. podľa jedného znalca a 107,7 – 119,1 km/hod. podľa druhého znalca) bol minimálny, v dolnej hranici 17,7 km/hod., v hornej 29,1 km/hod., preto bolo vyhodnotenie situácie a povinnosti dať prednosť v jazde zo strany obžalovaného nesprávne, túto povinnosť porušil a preto je jeho konanie v príčinnej súvislosti so spôsobeným následkom, teda ujme na zdraví poškodeného.

18. Skutočnosť, že aj vodič motocykla nemal správnu techniku jazdy, keďže podľa jedného znalca (Ing. Kosík) porušil predpisy tým, že sa pohyboval rýchlosťou o niečo málo vyššou ako povolenou, eventuálne spôsobila len to, že mu znemožnila zabrániť zrážke. Pričom však ani pri intenzívnom brzdení ako včasnej reakcii vodiča motocykla na pohyb vodiča vozidla, za predpokladu, že by sa vodič motocykla pohyboval najvyššou povolenou rýchlosťou, by tento nezastavil pred miestom zrážky, nezabránil by tým zrážke. Mohol by tým zabrániť zrážke v tom slova zmysle, že vozidlo Škoda Octávia by stihlo prejsť popred motocykel. Skutočnosť, že podľa druhého znalca by vodič motocykla, za predpokladu včasnej reakcie pri skutočnej rýchlosti vyššej ako povolenej, by s maximálnym dosiahnuteľným brzdným spomalením zabránil stretu, pretože by sa vozidlo a motocykel minuli, aj keď nie v bezpečnej vzdialenosti, a skutočnosť že by sa minuli v bezpečnej vzdialenosti pri počiatočnej rýchlosti motocykla maximálne najvyššej povolenej, možno zohľadniť v danom prípade len ako okolnosť ovplyvňujúcu rozhodnutie o treste pre obžalovaného ako uznaného za vinného zo skutku a trestného činu uvedeného v podanej obžalobe a napadnutom rozsudku.

19. Konanie obžalovaného bolo po právnej stránke okresným súdom správne právne kvalifikované ako prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona. Na tento záver nemá vplyv ani dôvodnosť obhajobnej námietky, že z vykonaného dokazovania nevyplýva porušenie povinnosti venovať sa plne vedeniu vozidla a sledovať situáciu v cestnej premávke. Na druhej strane, záver okresného súdu o nemožnosti aplikácie materiálneho korektívu je aj tak správny, vzhľadom na okolnosti, že obžalovaný ako dlhoročný šofér v minulosti porušil viackrát zákonné predpisy, začo bol priestupkovo postihovaný a napriek tomu sa dopustil trestného činu v doprave a aj vzhľadom na spôsobený následok, ktorého príčinou bolo jeho porušenie dôležitej povinnosti uloženej mu v zmysle zákona o cestnej premávke.

20. K námietke obhajoby o tom, že trest zákazu činnosti by obžalovanému zabránil pokračovať v zárobkovej činnosti a spôsobil by tak nepriaznivý finančný dopad na rodinu obžalovaného, krajský

súd uvádza, že táto je nedôvodná. Obžalovaný sa sám vyjadril, že prevádzkuje taxislužbu, zamestnáva vodičov, čo znamená že jeho finančné zabezpečenie nie je vymedzené len vykonávaním činnosti taxikára výlučne len jeho osobou. Naopak, ako dôvodnú vyhodnotil krajský súd námietku prokurátora, že okresný súd nesprávne vyhodnotil otázku primeranosti trestu, vzhľadom na osobu obžalovaného. Prokurátor poukazoval na obdobie šiestich rokov (2016-2022), počas ktorých sa obžalovaný dopustil 19 priestupkov na úseku bezpečnosti a plynulosti premávky, a tiež to, že obžalovaný deklaroval čistý mesačný príjem 7000 eur. V danom prípade treba však v prvom rade zdôrazniť, že okresný súd žiadnym spôsobom neodôvodnil uložený peňažný trest, teda výšku, v ktorej ho ukladal. Okrem všeobecných ustanovení upravujúcich podmienky jeho uloženia neuviedol jednu jedinú okolnosť, jednu jedinú konkrétnu úvahu, na podklade ktorej uložil práve trest vo výmere 1500 eur. Krajský súd preto v zmysle ustanovenia § 326 ods. 5 Trestného poriadku doplnil dokazovanie aj výsluchom obžalovaného a zistil, že tento má príjem v priemere 1000 eur mesačne, zamestnáva 6 vodičov taxislužby, vozidlá v taxislužbe má aj v osobnom vlastníctve, aj na úver, nemá žiadne zvýšené výdavky z dôvodu zdravotného stavu, vlastní rodinný dom, 3 izbový byt v C. a chatu, na leasing už má splatených 5 osobných motorových vozidiel.

21. V rámci požiadavky primeranosti trestu zohráva významnú úlohu sudcovská individualizácia trestu, ktorá prakticky umožňuje naplnenie tejto požiadavky v konkrétnych prípadoch. Individualizácia trestu je prostriedkom dosiahnutia primeranosti trestu. Druh a výmera trestu musia byť súdom v každom konkrétnom prípade stanovené tak, aby zodpovedali všetkým zvláštnostiam daného prípadu. Medzi skutočnosťami, na ktoré by v záujme individualizácie trestu mal súd pri určovaní druhu trestu a jeho výmery prihliadať, patria napríklad spôsob spáchania činu a jeho následok, miera zavinenia, pohnútky, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti, osoba páchatel'a, pomery páchatel'a (majetkové, osobné, rodinné pomery, zdravotný stav páchatel'a a jeho rodiny) či možnosť jeho nápravy. Tak ako pri rozhodovaní o vine, aj pri rozhodovaní o treste sa vnútorné presvedčenie súdu vytvára na základe logického úsudku, na zodpovednom a starostlivom zhodnotení každej z okolností prípadu individuálne aj v ich vzájomných súvislostiach a v súhrne. Požiadavka primeranosti trestu a jeho individualizácia tak núti súd prihliadať na okolnosti konkrétneho prípadu, na jeho zvláštnosti, a teda bráni mechanickému postupu súdu pri rozhodovaní o treste.

22. Odvolací súd je toho názoru, že uloženie trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá, spolu s uložením peňažného trestu a náhradného trestu odňatia slobody, zamedzí páchatel'ovi v páchaní trestnej činnosti tým, že jednak mu je zakázané na určenú dobu vykonávanie činnosť, pri ktorej sa dopustil spáchania trestného činu, jednak tým, že bude obmedzený v pracovnom či osobnom živote tým, že má zakázané po určenú dobu viesť motorové vozidlá. Zároveň aj tým, že bude odčerpané z majetku obžalovaného, čo pri splnení podmienok, že zárobkové možnosti obžalovaného nasvedčujú jeho schopnosti a možnosti zaplatiť uložený peňažný trest, znamená, že pri zachovanej možnosti zabezpečenia nevyhnutných potrieb obžalovaného, či jeho rodiny, pocíti obžalovaný následky tohto trestu v osobnej majetkovej sfére. Za týchto okolností, po prihladnutí na osobu obžalovaného, má odvolací súd za to, že uložený trest (peňažný trest a trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá) bude ako následok spáchania trestného činu obžalovaný pociťovať ako dostatočnú ujmu.

23. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd preto napadnutý rozsudok zrušil vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu. Keďže boli splnené podmienky uvedené v § 322 ods. 3 Trestného poriadku, rozhodol o výroku o treste a spôsobe jeho výkonu sám a uložil obžalovanému peňažný trest vo výške 3000 eur, primerane jeho zárobkovým možnostiam, keď peňažný trest v tejto výške predstavuje približne trojnásobok jeho priemerného mesačného príjmu, pri vyrovnanom pomere poľahčujúcich a príťažujúcich okolností.

24. Odvolací súd uložil náhradný trest odňatia slobody vo výmere 1 rok a aj trest zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel v cestnej premávke v trvaní 18 mesiacov, nakoľko sa obžalovaný súdenej trestnej činnosti dopustil v súvislosti s vedením motorového vozidla a uloženie tohto druhu trestu si vyžaduje účinná ochrana spoločnosti, tu najmä ostatných účastníkov cestnej premávky pred páchatel'mi tohto druhu trestnej činnosti. Takto uložený trest považuje odvolací súd za zákonný a primeraný, nakoľko má predpoklady pre dosiahnutie svojho účelu a v prípade obžalovaného má významný výchovný charakter.

25. Vzhľadom na vyššie uvedené rozhodol odvolací súd tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

26. Toto rozhodnutie bolo prijaté jednomyseľne (§ 163 ods. 4, § 170 ods. 6 Trestného poriadku).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný riadny opravný prostriedok.